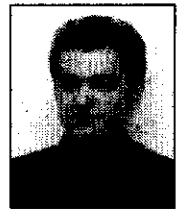

استیضاح سیاسی

سد راه تعامل دولت و مجلس

علی شیرازی نسب

خرم هفتمین وزیری بود که در استیضاح خاتمی استیضاح می شد

آبادگران با این استیضاح چند هدف عمده را پیگیری می کردند. اول آنکه در پس شعار تعامل با دولت برای استیضاح به سراغ یک وزیر سیاسی نرفتند بلکه با انتخاب یک وزیر اقتصادی. که اتفاقاً به نسبت برخی وزیران دیگر کابینه دولت خاتمی کارایی چندانی نداشتند، یکی از وزرای کارآمد این دولت محسوب می شد ضمن به زیر سوال بردن کارهای اقتصادی انجام شده دولت، برای عدم اعتماد به خرم، اجازه ارائه کارنامه خوب در انتهای کار دولت خاتمی را از او سلب کردند. دومین هدف به حاشیه راندن جناح راست در مجلس و به دست گرفتن قدرت در این مجلس بود که با توجه به ۱۸۸ رای موافقی که به گلدانها ریخته شد این مهم توسط این گروه اعلام گردید و سومین نکته، تغییر فضای سیاسی کشور به سمت و سویی بود که آنان می خواستند به طوری که تحلیل گر یکی از روزنامه های اصلاح طلب این گونه می گوید که: اگر استیضاح محسن نوربخش در اوایل کار مجلس چهارم در دولت هاشمی رفسنجانی و رای عدم اعتماد به وی سرآغاز دوران جدیدی در فضای سیاسی کشور و چگونگی تعامل نیروهای

هنگامی که ائتلاف آبادگران و جناح موسوم به راست موفق شد اکثریت کرسی های مجلس هفتم را از آن خود کند، انتظار بر این بود که جوانان تازه وارد گروه آبادگران تحت رهبری عقلای جناح محافظه کار مشغول به کار شوند، اما حوادث پیش آمده در مدت چند ماهی که از عمر مجلس هفتم می گذرد نشان دهنده آن است که این گروه نه تنها چنین هدفی را دنبال نمی کند بلکه در پی آن است تا با به حاشیه راندن جناح چپ و راست کشور، خود به عنوان نیروی سوم کنترل قدرت را در دست گیرد. یکی از حوادثی که باعث به وجود آمدن این تحلیل شد، استیضاح احمد خرم، وزیر راه و ترابری دولت خاتمی بود که با توجه به اظهار نظرهای بزرگان جناح راست همچون محمدرضا باهنر قبل از این استیضاح که نشان دهنده عدم تمایل محافظه کاران به انجام آن بود، آبادگران طرح خود را تا پایان کار دنبال کرده و در نهایت نیز رای عدم اعتماد آنان به وزیر راه و ترابری سبب ساز آن گردید که این وزیر انتخاب شده در چند ماه باقیمانده از عمر دولت خاتمی بلون وزیر باقی بماند.

تبدیل شده، نیست. بلکه باید فقط بر خوش خیالی دولتی افسوس خورد که چون هاشمی رفسنجانی در سالهای ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۶ متحلبان پیشین خود را منتقدانی آشتی ناپذیر و سپری نشناس دید و بیشتر دوران ریاست خود را به حنثی کردن توطئه آنان اختصاص داد.

در وهله سوم، رای عدم اعتماد به خرم هشبداری به جناح چپ نیز هست که مبدا نماینده‌ای خوش خیال را برای انتخابات ریاست جمهوری پیش رو به میدان بفرستند و تصور کنند که در صورت پیروزی در انتخابات حتی به اندازه خاتمی اقبال خواهند داشت که شخصاً دشنام نشوند.

این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که بلافاصله پس از استیضاح خرم، صحبت از استیضاح حاجی، موسوی لاری و حجتی نیز به سرعت انتشار یافت و با توجه به تفکر حاکم بر آبادگران وقوع این استیضاح‌ها دور از انتظار نیست چرا که قبل از استیضاح خرم این مساله مطرح شد که با توجه به زمان باقیمانده از ریاست جمهوری خاتمی بهتر نبود مجلس جهت تعامل با دولت هم که شده از استیضاح چشم‌پوشی کند با این پاسخ از سوی نماینده مشهد مواجه شد که اگر یک روز هم از دولت باقی مانده باشد استیضاح واجب است. تیمور علی عسگری اینگونه عنوان می‌کند که اگر رئیس جمهوری با موارد تخلف خرم برخورد می‌کرد، مجلس مجبور به استیضاح وی نبود. خاتمی باید از اختیارات خود مانند عزل، تذکر و یا پیگیری استفاده می‌کرد تا کار به اینجا نمی‌رسید. اما عسگری گفت که مجلس نیز روال معمول را که ابتدا تذکر سپس سوال و در صورت قانع نشدن نماینده، طرح سوال در کمیسیون مربوطه و پس از آن استیضاح وزیر است را طی نکرده است.

نماینده مشهد مخالفان استیضاح وزیر راه و ترابری را در مجلس به دو دسته تقسیم کرد. گروه اول را آنهایی دانست که به خاطر مصلحت نظام معتقد بودند که استیضاح نمی‌بایست صورت می‌گرفت و گروه دیگر نمایندگانی بودند که وامدار خرم بوده و به علت لابی‌های ایشان با استیضاح مخالفت می‌کردند.

عسگری با بیان این مطلب که تیم آقای خرم لابی‌های خاصی پیشه کرده بودند و مدعی شد که وزیر راه به نمایندگان پیشنهاد داده بود که هر میزان اعتبار برای حوزه انتخابیه خود بخواهند فوراً اقدام

برای مالیدن پوزه خریف سیاسی به خاک به هر قیمت ممکن و سوار شدن به مسند خوش ترکیب قدرت باز هم به هر قیمت، همه یا بیشتر این ثروت باد آورده در یک کلام به باد فنا رفته است و هر گاه که دولتی یا وزیری کوشیده اندکی از این ثروت را به جای مصرف به تولید اختصاص دهد فرجامی جز محسن نوربخش یا احمد خرم نیافت. نتیجه آنکه از حدود ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیارد دلار درآمد ارزی ایران در این سالها، جز اندکی به ثروت آفرینی اختصاص نیافت و بخش اصلی آن در یک کلام "نیست" شده است.

در وهله دوم، این رای عدم اعتماد ساختار کمابیش سنتی سیاسی ایران را مبنی بر وجود نظام دو حزبی کاملاً بر هم زده و عنصر سوم نیرومندی متکی بر جریان‌ات رادیکال را وارد صحنه کرده است. این نیروی سوم با اتکا به اهرم‌های خود ابتدا چپ را کنار زد و اینک بر همان مینا و بنا به ماهیت خود جناح راست را منزوی و دنباله‌رو خویش کرده است. البته از این بابت گفتار حاضر اندرزی، به جناح راست که ابتدا از رادیکالها به عنوان سربازان پیاده نظام برای بیرون راندن چپ استفاده کرد و اکنون خود به چرخ پنجم این جریان

درون آن بود که به فضای سیاسی - اقتصادی کاملاً بسته سالهای ۷۳ تا ۷۶ و نهایت آغاز جنبش جامعه مدنی در ایران انجامید، از استیضاح احمد خرم و رای عدم اعتماد به وی می‌توان نتیجه گرفت که دوران جدیدی در ساختار و حیات سیاسی ایران در حال شکل‌گیری است که دست کم این آرایش سیاسی

عبدالله توری اولین وزیر خاتمی بود که در مجلس پنجم استیضاح شده و رای نیاورد

جدید در تاریخ معاصر ایران سابقه‌ای ندارد. در وهله نخست رای عدم اعتماد مجلس هفتم به یکی از کارآمدترین وزیران کابینه سید محمد خاتمی، رای به تداوم ساز و کار اقتصادی - اجتماعی کشور در چهار دهه اخیر است. ظرف سالهای ۱۳۵۰ به این سو، روزگاری چون اکنون که درآمد ارزی سرانه هر ایرانی بین ۶۰۰ تا ۹۰۰ دلار در سال تنها از بابت صادرات ثروت خدادادی نفت خام بوده و یا هسته تحت فشار عوام‌زدگی یا عوام‌فریبی، تلاش

۳- رسیدگی به تعداد دیگری از مشکلات موجود بخش حمل و نقل از جمله سطح بالای تصادفات و حوادث، انجام بعضی هزینه‌های غیرضروری و تشریفاتی که پیشنهاد شد این موارد توسط هیاتی متشکل از نمایندگان وزارت راه و ترابری، مجلس شورای اسلامی و بازرسی کل کشور (نمایندگان سه قوه) بررسی و در صورت تایید اشکالات برای حل آنها اقدام لازم انجام گیرد.

باهر تأکید کرد در جلسه با وزیر راه ایشان ضمن موافقت با لغو قرارداد بهره‌برداری از فرودگاه امام خمینی فاز یک با شرکت ترکیه‌ای و قبول بند ۳ و حتی تعیین نمایندگان خود در این زمینه، فرصتی دو تا سه روزه خواستند تا پاسخ خود را به اطلاع استیضاح‌کنندگان برسانند اما بعد از گذشت یک هفته ایشان طی نامه‌ای اعلام کردند که رسیدگی به مسائل فوق نیاز به تحقیق و بررسی و کارشناسی بیشتر دارد و برآورد مطالبات دروضع فعلی مقدور نیست. لذا از آنجایی که فراکسیون اکثریت مجلس از قبل نیز اعلام نموده بود که استیضاح باید عملی شود، فرایند قانونی آن آغاز گردید.

نایب رئیس مجلس خاطر نشان کرد: ما تلاش می‌کنیم که با رایزنی کاری کنیم که وزیر استیضاح نشود و در حد توصیه از نمایندگان نیز خواسته‌ایم که وزیران را استیضاح نکنند اما اگر استیضاحی ارائه شود، هیات رئیسه مکلف به رسیدگی است. مجلس و دولت هر کدام اختیارات و وظایف خاصی دارند که باید به آنها عمل کنند.

خرم: من در این خصوص (حادثه قطار نیشابور) از مردم عذرخواهی کردم اما آنرا پخش نکردند

می‌کند. عضو فراکسیون اکثریت مجلس هفتم در ارتباط با طریقه برخورد با این گونه لابی‌ها گفت: باید روی این گونه موارد تأکید کنیم و فرد خاطی را مورد بازخواست قرار داده و نتیجه خوبی را برای افکار عمومی بازگو کنیم که در غیر این صورت افکار عمومی بدون تحلیل خواهد بود و این به ضرر نظام است و مردم اعتماد خود را از دست خواهند داد. وی همچنین در مورد نحوه شکل‌گیری استیضاح گفت که در جمع اینارگران و فرهنگیان مجلس نظرسنجی انجام دادیم که کدام وزیر در اولویت استیضاح قرار دارد که در این نظرسنجی به ترتیب آقایان موسوی لاری، حاجی و خرم رای آوردند و در همان جلسه بنا را بر این گذاشتیم که از آقای خرم شروع کنیم زیرا به علت حوادث نیشابور و فرودگاه امام(ره) افکار عمومی آماده‌تر بود و ضمناً سیاسی هم تلقی نمی‌شد.

در همین راستا محمدرضا باهنر نایب رئیس مجلس نیز قبل از استیضاح خرم در تشریح اهم موارد مورد نظر استیضاح‌کنندگان وزیر راه و ترابری تصریح کرد که به دلیل عدم تحقق موارد اعلام شده در مدت مقرر و به رغم مساعی هیات رئیسه فراکسیون اکثریت راهی جز استیضاح باقی نمانده بود.

او با یادآوری این موضوع که استیضاح وزیر راه مدت‌ها بود که در بین رسانه‌ها، مردم و نمایندگان مطرح بوده، به صورتی که چندین بار تقدیم طرح استیضاح به هیات رئیسه مجلس در راس خیرها قرار گرفته بود و از طرفی تعدادی از نمایندگان متقاضی اصرار زیادی بر آغاز فرایند قانونی داشتند، لذا این موضوع در جلسات شورای مرکزی و مجمع عمومی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مجموعاً ضمن تأکید جدی بر لزوم طرح استیضاح، با توجه به عدم حصول نتیجه از مذاکرات با وزیر و تعدادی از معاونان ایشان، راهی به جز استیضاح وی باقی نماند. باهنر اهم مطالبی را که منجر به استیضاح وزیر راه شد را این گونه بر شمرد:

۱- تغییر تعدادی از مدیران که به دلایل متفاوت کارآمدی لازم را در انجام وظایف خود نداشتند.

۲- راه‌اندازی فرودگاه امام خمینی (ره) در یک مدت معین به پیشنهاد وزیر به دست نیروهای توانمند ایرانی و منتفی نمودن و قراردادهای بهره‌برداری توسط شرکت ترکیه‌ای "تاو" و عقد قرارداد احداث راه‌آهن اصفهان - شیراز با یکی از شرکتهای داخلی و لغو نمودن قرارداد با شرکت چینی

را به همراه خود آورده بود که گفت: در این زونکن‌ها تحقیق و تفحص مجلس ششم از وزارت راه است که برای رسیدگی قضایی تقدیم هیات رئیسه می‌کنم. در قراردادهای مربوط به ساختمان مرکزی وزارت راه و ترابری فسادهایی صورت گرفته است از جمله برای سیستم صوتی و تصویری بالغ بر ۲۵۰ میلیون تومان اقالام توسط وزارت راه خریداری شده است. حشمت‌الله فلاحت پیشه نماینده اسلام آباد غرب هم به عنوان موافق استیضاح گفت: متأسفانه آقای وزیر نیروهای خارجی را بر نیروهای متخصص داخلی ترجیح داده‌اند. نماینده اسلام آباد

غرب با اشاره به قرارداد "تاو" گفت: در ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۱ فراخوان برای خصوصی‌سازی و مدیریت بهره‌برداری فرودگاه بین‌المللی امام اعلام می‌شود. اولین تخلف این که نباید مدیریت فرودگاه را به خارجی داد و تخلف دیگر این که به دلیل رقیب بودن در فرودگاه تهران با ترکیه نباید شرکت ترکیه‌ای را به کار می‌گرفتند. به رغم آنکه توصیه‌هایی از سوی مقامات برای تخلف در مورد قرارداد "تاو" می‌شود، این توصیه‌ها اجرا نمی‌شود. براساس گزارش کمیته امنیت داخلی شورای عالی امنیت ملی در مورد قرارداد تاو تا زمان بررسی و اتخاذ

الیاس نادریان نماینده تهران و یکی از طراحان استیضاح خرم به عنوان نماینده موافق استیضاح، فسادهای مالی، عزل و نصب‌های ناپیچا، ترجیح نیروهای خارجی به نیروهای داخلی، حیف و میل‌ها و گزارش‌های اغراق‌آمیز و خلاف واقع را از دلایل استیضاح خرم برشمرد. نادریان در حالی پنج زونکن

حسینعلی قاسم زاده نماینده بابل نیز استیضاح خرم در شرایط فعلی را به مصلحت نظام و مردم ندانست و گفت: استیضاح وزیر راه و سپردن این وزارتخانه حساس به سرپرست در شرایط کنونی دردی از مردم دوا نمی‌کند.

وی در بیان دلایل مخالفت خود با استیضاح خرم گفت: وزارت راه یک وزارتخانه فنی و تخصصی است که به طور طبیعی سست شدن ارکان آن موجب سست شدن ارکان سازندگی در زمینه زیربناها خواهد شد. قاسم زاده تاکید کرد: اگر واقعا سوالات مختلفی که دوستان مطرح کردند به ویژه جریان ارتشا و اختلاس که بنده حساسیت زیادی نسبت به آن دارم، درست باشد اعتقاد من است که وزیر باید بماند و پاسخ دهد اگر آقای خرم استیضاح شود، پاسخگو کیست؟

نماینده بابل اضافه کرد: مجلس هفتم هنوز انتظار و توقعات خود از وزیر مربوطه را منتقل ننموده تا در باره آن سوال نماید و از طرفی نیز به نظر می‌رسد در این مدت کوتاه عمر مجلس هفتم، مرحله‌ای که قانون برای اعمال نظارت مجلس قبل از استیضاح در نظر گرفته در موعد مقرر طی نشده است که بتوان از استیضاح به عنوان آخرین مرحله راهکار به صورت منطقی استفاده نمود.

پس از صحبت‌های موافقان و مخالفان

به چنین مسائلی جامعه متحد و یکپارچه ما دچار تشقت و تفرقه می‌کند و بازتاب خوبی در داخل و خارج کشور ندارد. او با اشاره به این که بیش از چهار ماه از عمر مجلس هفتم نگذشته عنوان می‌کند که چنین زمانی برای شناخت یک وزارتخانه تخصصی کافی به نظر نمی‌رسد و مجلس هنوز خواسته‌هایش را به وزیر نگفته تا در مورد آن سوال کند.

وی با اشاره به مسأله استیضاح و تبعات آن برای مجلس گفت: شعار مجلس هفتم از اولین روز تشکیل، رسیدگی و رفع مشکلات معیشتی بوده است و طرح‌هایی باید در اولویت رسیدگی در مجلس باشد که در برگیرنده این موضوع باشد.

اسلامی افزود: آیا شما عکس‌العمل موکلین خود را دیده‌اید؟ آنها بر خوردهای تند و تنش‌زا از شما نمی‌خواهند، موضوع استیضاح می‌تواند این آرامشی که در جامعه پیدا شده و مسیر رشد و توسعه‌ای را که در حال پیدا شدن است را بر هم بزنند.

اسلامی اضافه کرد: اگر در دولت اصلاح لازم است چرا در مورد وزیر راه صورت گرفته است، وزارت راه چه فوریت و ضرورت و چه اولییتی دارد که در فصل کاری، این وزارتخانه استیضاح شود. آیا وزارتخانه‌ای که بالغ بر دو هزار میلیارد تومان در طرح‌های مختلف جذب کرده، سزاوار این چالش است؟

حسینعلی قاسم زاده نماینده بابل نیز استیضاح خرم در شرایط فعلی را به مصلحت نظام و مردم ندانست و گفت: استیضاح وزیر راه و سپردن این وزارتخانه حساس به سرپرست در شرایط کنونی دردی از مردم دوا نمی‌کند.

وی در بیان دلایل مخالفت خود با استیضاح خرم گفت: وزارت راه یک وزارتخانه فنی و تخصصی است که به طور طبیعی سست شدن ارکان آن موجب سست شدن ارکان سازندگی در زمینه زیربناها خواهد شد. قاسم زاده تاکید کرد: اگر واقعا سوالات مختلفی که دوستان مطرح کردند به ویژه جریان ارتشا و اختلاس که بنده حساسیت زیادی نسبت به آن دارم، درست باشد اعتقاد من است که وزیر باید بماند و پاسخ دهد اگر آقای خرم استیضاح شود، پاسخگو کیست؟

نماینده بابل اضافه کرد: مجلس هفتم هنوز انتظار و توقعات خود از وزیر مربوطه را منتقل ننموده تا در باره آن سوال نماید و از طرفی نیز به نظر می‌رسد در این مدت کوتاه عمر مجلس هفتم، مرحله‌ای که قانون برای اعمال نظارت مجلس قبل از استیضاح در نظر گرفته در موعد مقرر طی نشده است که بتوان از استیضاح به عنوان آخرین مرحله راهکار به صورت منطقی استفاده نمود.

پس از صحبت‌های موافقان و مخالفان

حسن سبحانی نیا نماینده نیشابور نیز با اشاره به حادثه انفجار قطار در نیشابور گفت: در هر کجای دنیا وقتی حادثه‌ای رخ می‌دهد، وزیر و مدیران مربوطه ضمن عذرخواهی از ملت رسماً از سمت خود استعفا می‌دهند و این روش نوعی پاسخ منطقی به احساسات ملی و مطالبات حقوقی مردم است. افسوس که این قاعده مهم و اصیل فراموش شده و وزیر حکومت اسلامی از کنار دهها حادثه دلخراش و جانگزار نظیر هواپیماها و قربانی شدن هزاران نفر در چاه‌ها به راحتی می‌گذرد.

پس از این سخنان نوبت به مخالفان استیضاح وزیر راه رسید که البته تعداد آنها بسیار اندک بود در این بین حسین اسلامی نماینده ساوه در مخالفت به استیضاح وزیر راه گفت: در شرایط فعلی که تهدیدات دشمن خارجی برای کلیت نظام وجود دارد و پرداختن

استیضاح، احمد خرم وزیر راه و ترابری به دفاع از عملکرد خود و وزارتخانه متبوعش پرداخت. او در آغاز اعلام کرد که به رغم اینکه اعلام می شود هزاران برگ و سند مربوط به تخلفات در وزارت راه وجود دارد اما حتی یک برگ از آنها به وزارتخانه ارائه نشده است که خرم افزود: من استیضاح را سکویی می دانم برای توضیح در باره مسائلی که مطرح شده و روشن

فرودگاه گرفته شده است. و امور خدماتی یا امور فرودگاهی تفاوت دارد. در پروژه تلو خوابگاه قانونی را طی کردیم.

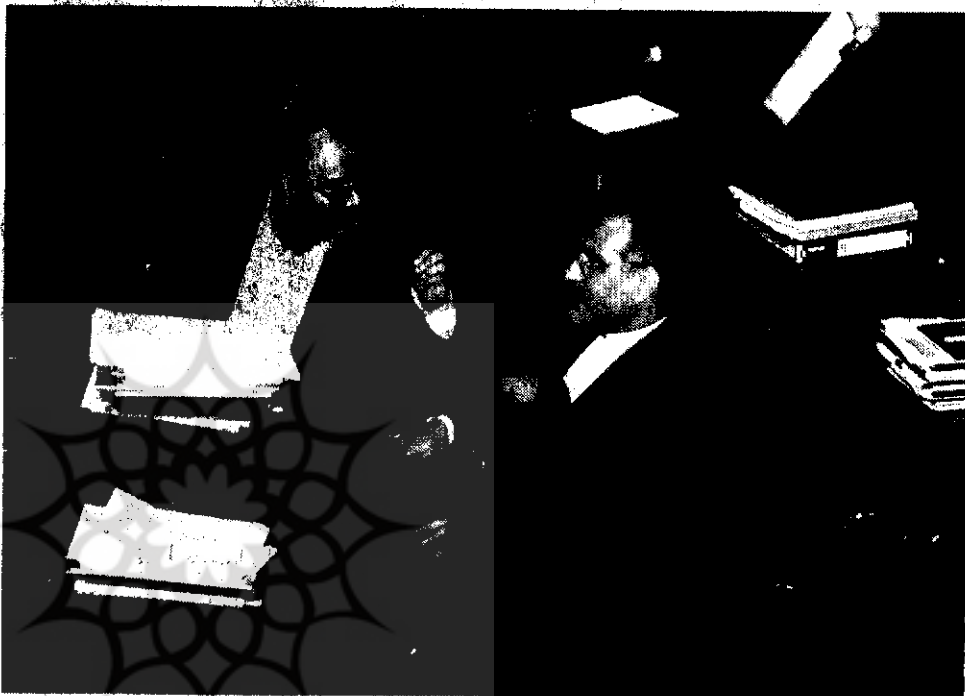
وی با بر شمردن مبالغ لازم برای فرودگاه امام و بندر شهید رجایی گفت: فقط امروز منابع داخلی پاسخ نمی دهند و باید از دیگر منابع دنیا استفاده کرد. اگر با منابع درست حرکت کنیم در ۷۳ سال ۲ هزار و

تولید بدهیم باید به زیربنا پرداخته شجاعت کرد و خطر جدید را پذیرفت. خرم در مورد آمار تصادفات جاده ای گفت: تا سال ۸۰ هیچ کس در کشور نمی دانست آمار کشته های جاده ای چه میزان است. در این سال برای نخستین بار آمار ارائه شد و در بررسی های صورت گرفته مشخص شد که ۵۱/۷ درصد از کشته های حوادث ترافیکی مربوط به داخل شهرها و روستاهاست و وزارت راه هیچ مسوولیتی در داخل شهر و روستا ندارد.

وی همچنین افزود: ۵۱ درصد کشته ها مربوط به راکبین موتورسیکلهاست و ۷۰ تا ۷۵ درصد تصادفات مربوط به حوادث داخل شهرهاست که از این مقدار ۷۰ تا ۷۵ درصد به عوامل انسانی مربوط است که خواب آلودگی و رعایت نکردن فاصله از جمله عوامل است. عامل جاده ای فقط ۱۵ درصد حوادث را تشکیل می دهد و ۱۵ درصد عوامل حوادث جاده ای مربوط به خودرو است. از ۵۰ نوع خودرویی که در کشور وجود دارد فقط چهار نوع آن مجهز به سیستم ایمنی ترمز است.

وزیر راه با اشاره به حوادث هوایی کشور گفت: از ابتدای پیروزی انقلاب تا سال ۱۳۸۲ فقط ۱۴ فروند هواپیما خریداری شد. او با اشاره به بخشنامه اش در مورد ممنوعیت خرید هواپیماهای با عمر بیش از یک سوم پرواز اشاره کرد و گفت: ما در شرایط تحریم قرار داریم و هواپیمایی که ۱۰ درصد ساخت آن آمریکایی باشد نمی توانیم بخریم با این حال ۲۶ فروند هواپیما از نیمه دوم سال ۸۲ تا امروز به ناوگان هوایی کشور افزوده شده است. او گفت که بر اساس گزارش ایگائو در سال ۷۹ ضریب کاستی مقررات و به روز کردن استانداردها ۹/۶ درصد بوده است و این رقم در سال ۸۲ به ۶/۶ درصد کاهش یافت و این موقعیت ناشی از تلاش برای اسقاط ۱۶ فروند هواپیما و خرید ۲۶ فروند هواپیمای جدید است.

وی همچنین در خصوص ساختمان ۱۳ میلیارد تومانی وزارت راه و ترابری گفت: این پول از بودجه عمرانی داده نشده بلکه این پولها از سهم مشارکت داده شده است. شرکت سرمایه گذاری یک درصد از قرارداد را برای سهم مدیریت اختصاص می دهد ما نیز همین کار را می کنیم و این مساله ربطی به بودجه عمرانی ندارد. وی با تاکید بر این که این ساختمان را اکنون سازمان گردشگری و میراث فرهنگی سه میلیارد تومان از ما می خرده گفت: ارزیابی این پروژه

۲۰۰ کیلومتر راه آهن و ۱۴ هزار کیلومتر نیاز داریم که برای عملی شدن یکصد و اندی سال وقت لازم است. خرم افزود: با جذب یک میلیون دلار از خارج، ۱۲۰ نفر و با جذب یک میلیارد دلار ۱۲۰ هزار جوان بیکار شاغل می شوند و در صورت مخالفت باید جواب اینها را داد.

وی در خصوص مساله امنیتی پروژه تلو گفت: من در این باره با وزارت اطلاعات صحبت کردم. آنها گفتند که در قراردادهای خارجی باید هفت مورد رعایت شود که این هفت مورد امضا و ملاحظه و مدنظر قرار گرفت. من خودم ۱۷ سال کار امنیتی کرده ام. خرم خاطر نشان کرد: ترکها هزار نفر را برای خدمات تعهد کرده بودند که ما گفتیم ۵۰ ترک و ۹۵۰ ایرانی باشد و ترکها هم قبول کردند. اگر می خواهیم پاسخ مردم را در اشتغال، تولید و کاهش هزینه های

کردن این موضوع که حمل و نقل کشور در چه جایگاهی ایستاده است. وی با اشاره به سابقه طرح استیضاح خود گفت: نخستین بار، روز دوم اسفند یعنی یک روز پس از انتخابات مجلس هفتم، بحث استیضاح مطرح شد و در هفته اول تشکیل مجلس، زمزمه های آن مطرح و در هفته دوم امضاها شروع شد. من سه بار معاون امور مجلس را برای پیگیری زمان جلسه ای با نمایندگان به دفتر آقای حداد عادل فرستادم ولی وقتی تعیین نشد، یادداشت دادم و از آقای حداد عادل خواستم که وقت بگذارد تا در این خصوص توضیح بدهم ولی پاسخی نگرفتم.

خرم افزود: در مورد قرارداد تلو، در جلسه ای که با نمایندگان داشتیم به آنها گفتم که رئیس جمهوری سه ماه قبل دستور داده که امور خدماتی فرودگاه به بخش خصوصی داخلی و خارجی داده شود و این تصمیم در خصوص واگذاری امور خدماتی

که برای انتخاب وزرا یک هفته مهلت هست به تصویب مجلس نرسیده بود. شاید آن موقع عمر آن وزیری که داشت استیضاح می شد چهار یا پنج روز بود اما حالا با این آیین نامه جدید در مجموع ۱۲،۱۰ روز است این از آن استیضاح های استثنایی است. نویی در جریان این استیضاح گفت: این همان خطی است که مرا متهم به قتل می کرد. همان خطی که بنده را متهم به خیانت در بیانیه الجزایر می کرد به اتهام خیانت به اتهام قتل و به اتهام همه اینها حتی اتهام فحشاء... تمام دفاعیات نویی در این جلسه استیضاح قابل توجه بود و وی با تکا به عملکرد شفاف مالی خود و با تاکید بر سیاسی بودن استیضاح تمام موارد اتهامی را رد کرد.

به هر روی با اینکه استیضاح کنندگان برای برکناری و مهمتر از آن اثبات محرمیت بهزاد نویی تلاشی زیادی کردند ولی جو عمومی مجلس به ریاست مهدی کروبی و نیز سخنان صریح وزیر، سبب شد استیضاح رای نیاورد. نویی پس از استیضاح خطاب به استیضاح کنندگان گفت: به خاطر این که بهزاد نویی را برزید، دارید آبروی نظام را می برید. پنجاه ارگان را زیر سوال برنید که یک بهزاد نویی را از میانش استیضاح کنید.

حسین مخلوچی وزیر معادن و فلزات در خصوص برخی موارد و اخبار راجع به عملکرد و شیوه های مدیریتی وزیر و عدم اجتناب اجرای قانون و استفاده نادرست از بیت المال و هدر دادن سرمایه های ملی برای استیضاح به مجلس چهارم فرا خوانده شد. استیضاح کنندگان با توجه به نتایج عملکرد مدیران و برخی بخش ها نظیر واحدهای فولاد، وی را زیر سوال بردند. استیضاح کنندگان با ارائه جزئیات پرداخت هایی نظیر پرداخت بابت فدراسیون فوتبال و دکوراسیون وزارتخانه شایمانی که در سطح جامعه نسبت به عملکرد این بخش و ریخت و پاش های آن وجود داشت را قوت بخشیدند.

مخلوچی محور عمده دفاعیات خود را مباحث تخصصی مرتبط با بخش معادن و فلزات قرار داد و در بخش کوتاهی نیز به برخی مسائل حاشیه ای مثل ادعای نمایندگان مبنی بر سفر وزیر به اهواز با هواپیمای اختصاصی پاسخ داد. مجموع این دفاعیات، استیضاح کنندگان را اصلاً قانع نکرد اما به اعتقاد برخی ناظران، نمایندگان حاضر در مجلس

بیش از احمد خرم در حوزه اقتصادی شش وزیر در مجالس مختلف مورد استیضاح قرار گرفته اند که عبارت بوده اند از محمد گنابادی که نخستین وزیری بود که پس از پیروزی انقلاب و در اولین دوره مجلس به ریاست اکبر هاشمی رفسنجانی، استیضاح شد. در این مجلس افرادی هم چون هاشمی رفسنجانی، موسوی خویینی ها، صادق خلخال و سید محمد خاتمی از موافقان وزیر و حسن روحانی، احمد ناطق نوری، محمد یزدی و علی محمد بشارتی از مخالفان وی بودند.

در این استیضاح که در آبان ماه ۱۳۶۱ انجام شد موضوعاتی نه چندان مهم و حساسیت برانگیز مطرح شد و شرایط زمانی استیضاح و ترکیب کلی نمایندگان به گونه ای بود که وزیر ابقا شد.

بهزاد نویی وزیر صنایع سنگین، ۱۰ روز مانده به عمر دولت استیضاح شد تا نمایندگان مجلس سوم، سیاسی ترین استیضاح را رقم بزنند. خود او هنگام ارائه دفاعیاتش در صحن علنی مجلس گفت: استیضاحی که امروز می شود، شاید از استثنائات باشد یا حداقل من در تاریخ پارلمان ایران ندیده ام در شرایطی که حداکثر چند روز دیگر کابینه جدیدی معرفی می شود، وزیری استیضاح شود. یعنی آن روزی که استیضاح کنندگان محترم با اصرار استیضاح شان را قرائت کردند هنوز این آئین نامه ای

توسط مهندس ایتاری انجام شده است. احمد خرم در خصوص حادثه انفجار قطار در نیشابور گفت: من تمام مسوولیت این حادثه را پذیرفته و بخش عمده ای از خسارات را جبران کردم. در این حادثه ۱۵۰ واگن فرار کرده بود و معمولاً ما سلاته تا ۱۰ مورد فرار واگن داریم. در این مورد هم به موقع ممولان متوجه شدند اما چون پل زهرگاز در آن محل احداث می کردیم به دلیل سرعت بالای قطار، واگن ها واژگون شده و به زمین ریخت. در این حادثه ما هشت نفر را به عنوان متهم معرفی کردیم که در حال محاکمه هستند. من نیز این خصوص از مردم عذرخواهی کردم اما آن را بخش نکردند و بالاخره پس از دفاعیات خرم و بحث و بررسی نمایندگان در مورد عملکرد وی، رای گیری به عمل آمد که از میان ۲۵۸ نماینده حاضر در جلسه ۱۸۸ رای سفید، ۵۸ رای زرد و ۹ رای زرد به گلنلان ها انداخته شده و در نتیجه احمد خرم با رای عدم اعتماد مجلس از وزارت راه خداحافظی کرد.

احمد خرم سومین وزیری است که پس از انقلاب توانسته پس از استیضاح رای اعتماد مجدد مجلس را جلب کند. پیش از او دکتر فاضل از مجلس چهارم و عبدالله نوری از مجلس پنجم پس از استیضاح موفق به کسب رای اعتماد مجلس نشده و جنابلی وزارت را ترک کرده بودند.

به جای محلوجی، رئیس دولت یعنی هاشمی رفسنجانی را مدنظر قرار داده بودند و وزیر وی را برکنار نکردند.

محمد سعیدی کیا وزیر راه و ترابری، دیگر وزیری بود که در مجلس چهارم به استیضاح کشیده شد. از سعیدی کیا در میان طیف‌های مختلف سیاسی به عنوان مدیر اجرایی نسبتاً موفق یاد می‌شود. استیضاح‌کنندگان وی، بخش‌های هوایی و ریلی را زیر ذره‌بین قرار دادند و به مدیران زیرمجموعه وی اعتراض کردند. در جریان این استیضاح محمدرضا باهنر با انتقاد از سوانح هوایی کشور، عملکرد این بخش را مورد انتقاد شدید قرار داد و گفت: بسیار هنر می‌خواهد که مجموعه‌ای بتواند در فضای بیکران دو هواپیما را به هم بزند.

به هر زوی حاضرین در این جلسه استیضاح ۲۴۲ نفر بودند که ۱۲۱ نفر در مخالفت با سعیدی کیا رای دادند و در نهایت وزیر راه و ترابری ابقا شد.

مجلس پنجم مجلسی بود که با توجه به حضور جناح موسوم به اصلاح‌طلبان بیشتر گرایش‌های سیاسی داشت و از این جهت دو استیضاح انجام گرفته در آن شامل دو وزیر سیاسی و فرهنگی بود.

عبدالله نوری به عنوان وزیر کشور اولین وزیر کابینه خاتمی بود که در مجلس پنجم استیضاح شد و در پایان توانست رای اعتماد نمایندگان را کسب نماید که البته با توجه به فضای سیاسی کشور و همچنین ترکیب مجلس پنجم که اکثریت آن در اختیار محافظه‌کاران بود با وزارت کشور خلافاً طی کرده و جای خود را به موسوی لاری داد.

اما عطاءالله مهاجرانی دومین وزیر استیضاحی کابینه خاتمی با توجه به دفاعیات لرائه شده و اینکه مجلس پنجم آخرین روزهای عمر خود را می‌گذراند و با عنایت به اینکه افکار عمومی در آن زمان به

شدت خواهان ابقای مهاجرانی بود، موفق شد مجدداً رای اعتماد از مجلس پنجم کسب نموده و در سمت خود ابقا شود.

مجلس ششم نیز خالی از استیضاح نبود و دو وزیر نیز در این مجلس توسط نمایندگان استیضاح شدند که علی عبدالطلی زاده وزیر مسکن و شهرسازی و سید احمد معتمدی وزیر ارتباطات و فناوری بودند که با توجه به اکثریت مجلس ششم که در اختیار حزب مشارکت قرار داشت و با توجه به نزدیکی این دو وزیر به جبهه مشارکت موفق به کسب رای اعتماد از مجلس ششم شدند.

و اکنون مجلس هفتم با استیضاح احمد خرم نخستین استیضاح را صورت داد و با توجه به اینکه از عمر مجلس بیش از چهار ماه نمی‌گذرد و از عمر دولت خاتمی نیز قریب به ۹ ماه باقی مانده است به

چنین سرنوشتی خواهند بود. آرمین معتقد است در صورت تلاوم اقداماتی نظیر استیضاح خرم، فرودگاه امام، برخورد با سایت‌های اینترنتی و سرمقاله خانه

سخت‌نویسی کشور به کلام بحران خواهد رفت. آرمین هر تعیین واقعیات موجود در عرصه اقتصادی، به بحرانی که دولت در اجرای طرح‌های عمرانی دچار آن است اشاره کرد و گفت: ۱۰ هزار طرح ملی و عمرانی ناتمام در سراسر کشور وجود دارد که از جمله آن طرح عسولویه است که طی ۷ سال گذشته حدود ۲۵ میلیارد دلار سرمایه جذب کرده و فازهای بعدی آن در حال اجرا و سرمایه‌گذاری است. این در حالی است که بودجه سالیانه دولت بین ۵ تا ۶ میلیارد دلار است که در مقایسه با نیازهای کشور برای سرمایه‌گذاری و اتمام طرح‌های نیمه تمام بسیار محدود است.

به اعتقاد آرمین، خرم هزینه دفاع خود را از دولت در عرصه سیاسی و هزینه دفاع از توسعه و آبادانی و رشد اقتصادی برنامه‌های دولت را پرداخته است.

سخنگوی سازمان مجاهدین انقلاب اعلام بولتیماتوم به کسانی که خود را برای انتخابات ریاست جمهوری آینده آماده می‌کنند و کسانی که در این راستا به رایزنی و مذاکره مشغولند را از دیگر اهداف استیضاح خرم عنوان کرد و افزود: این استیضاح حاوی این پیام بود که حتی اگر اصلاح‌طلبان در انتخابات آینده پیروز هم شوند، دچار چنین سرنوشتی خواهند بود. همچنان که یکی از روزنامه‌های حامی مجلس هفتم به صراحت این مطلب را عنوان کرده بود و استیضاح خرم را هشدار به کسانی دانسته بود که قصد دارند به عرصه ریاست جمهوری وارد شوند.

برکناری خرم از وزارت، شعارهای مجلس در باره تعامل با دولت را به دست فراموشی سپرد

نظر می‌رسد انتخابات ریاست جمهوری آینده تعیین خواهد کرد که آیا مجلس هفتم استیضاح‌های بیشتر انجام خواهد داد و یا با به دست گیری ریاست جمهوری توسط افراد نزدیک به آبادگران و محافظه‌کاران دیگر شاهد استیضاحی دیگر نخواهیم بود؟ این در حالی است که محسن آرمین سخنگوی سازمان مجاهدین انقلاب، اقدام مجلس به استیضاح خرم را حاوی این پیام دانسته که حتی اگر اصلاح‌طلبان در انتخابات آینده پیروز شوند دچار

تلفن : +۹۸۱-۶۲۵۵۰۵۰

تلفکس : +۹۸۱-۶۲۵۶۳۳۳۳